

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az Albertné dr. Kertész-Farkas Éva ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Krammer Zoltán ügyvéd által képviselt GLOBAL Plusz Rt. alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenessége jogkövetkezményei iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságnál 1.M.175/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.21.234/2006/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.21.234/2006/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és megállapítja, hogy az alperes 2003. július 20-án kelt rendkívüli felmondása jogellenes és a felperesnek az alperesnél fennállt munkaviszonya a Legfelsőbb Bíróság ezen közbenső ítéletével 2007. október 24-én szűnik meg; az összecszerűség körében - a felperes fellebbezése elbírálása érdekében - a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében kérte az alperes rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását, és az alperes kötelezését elmaradt munkabér, felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés, valamint 300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 1.M.175/2004/46. számú ítéletével megállapította a 2003. június 20-án kelt munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességét, és kötelezte az alperest 782.257 forint elmaradt munkabér, 54.762 forint átlagkereset, 104.762 forint végkielégítés és perköltség megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság által feltárt tényállás szerint a felperes 1996-tól állt munkaviszonyban az alperessel, 1998-tól 2003. február 28-áig gyermekei születésére tekintettel fizetés nélküli szabadságban részesült. A GYES 2003. február 28-ai lejárta előtt 2003. február 27-ei kérelmében kérte az 1998. január 1-jétől járó szabadságai kiadását. Az alperes 2003. június 20-án rendkívüli felmondással élt, amit azzal indokolt, hogy a felperes a gyermekei után járó szabadság 2003. június 6-ai lejárta után sem kívánt munkába állni, a június 19-ei szóbeli munkáltatói felhívás ellenére június 20-án nem vette fel a munkát, igazolatlanul hiányzott, ami a gazdasági társaságnak komoly erkölcsi és anyagi hátrányt okozott.

A munkaügyi bíróság a rendkívüli felmondáson szereplő aláírás igazságügyi írásszakértői vizsgálata alapján megállapította, hogy az aláírás nem T. A. munkáltatói jogkör gyakorlótól származik, ezért a rendkívüli felmondást jogellenesnek minősítette. A jognyilatkozat indokát valótlannak és okszerűtlennek találta amiatt, mert az alperes nem tájékoztatta a felperest a neki járó szabadság pontos mértékéről, a munkába állásra vonatkozó felhívást pedig nem tudta bizonyítani.

Azösszegszerűséget illetően az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a felperes nem kérte az Mt. 100. § (4) bekezdésében szabályozott átalány-kártérítésben az alperes marasztalását, a nem vagyoni kárigény megalapozottságát pedig nem bizonyította.

Az elsőfokú ítélet ellen mindkét fél fellebbezéssel élt. A felperes az elmaradt munkabére és a perköltsége felemelését, valamint a nem vagyoni kártérítés megítélését kérte. Az alperes fellebbezése a kereset teljes elutasítására irányult.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.21.234/2006/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a munkáltatói jogkör gyakorlás tekintetében abból indult ki, hogy a jognyilatkozaton aláírásként T. A.-nak az alperesi betéti társaság beltagjának neve szerepelt, az aláírást T. A. az első fokú eljárásban becsatolt írásbeli nyilatkozatában sajátjának ismerte el. Ezekből arra következtetett, hogy a rendkívüli felmondást az arra jogosult bocsátotta ki, és emiatt érdemben is vizsgálta az indokolást. Erre vonatkozó megállapítása szerint a felperesnek a gyermekei gondozása miatt igénybe vett fizetés nélküli szabadsága alatt felhalmozódott rendes szabadsága a keresetmódosítása szerint is 2003. június 11-én lejárt. Így a 2003. évi rendes szabadság igénybevételére vonatkozó kérelme és munkáltatói engedély hiányában, sőt munkáltatói felhívás ellenére a munkahelyéről igazolatlanul volt távol. Mindezek alapján az Mt.

103. § (1) bekezdés a) pontjában és a 134. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak megszegése miatt a rendkívüli felmondást megalapozottnak ítélte.

A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a keresetének mindenben helyt adó határozat hozatala iránt a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A rendkívüli felmondást elsődlegesen alaki hiba miatt tartotta jogellenesnek, mivel bizonyította, hogy annak aláírása nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott. Emiatt a jogerős ítélet sérti az Mt. 6. § (2) bekezdését, 87. § (2) és (3) bekezdését, valamint a Btk. 276. §-át. Vitatta az indokolással kapcsolatos jogerős ítéleti megállapításokat, mivel szerinte a szabadság iránti kérelme a tárgyévi szabadság kiadását is magában foglalta, és akkor azt az alperes nem kifogásolta. Nem tartotta bizonyítottnak a munkavégzésre felszólítására vonatkozó tényállás megállapítást sem. A felperes helytelennek tartotta az elsőfokú bíróság által megállapított elmaradt munkabér összegét és a nem vagyoni kártérítés elutasítását, amelyeket már a fellebbezésében is részletesen kifogásolt.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A perben nem volt vitatott, hogy a felperes tekintetében a munkáltatói jogkört T. A., az alperesi betéti társaság beltagja gyakorolta, és a 2003. június 20-án kelt rendkívüli felmondás aláírója ezt a nevet írta saját kezűleg a jognyilatkozatra. Nem róható a felperes terhére, hogy a rendkívüli felmondás közlésekor és a kereset benyújtásakor még nem az aláírás hitelessége, hanem egyéb ok (az indokolás valótlanlansága) miatt támadta a rendkívüli felmondást, és később, de még az első fokú eljárásban tette vitássá az aláírásnak a munkáltatói jogkör gyakorlójától származását. A felperes eszerint a perben vitathatta az aláíró jogosultságát, noha a jognyilatkozat aláírása a munkáltatói jogkör gyakorló nevét tartalmazta.

A munkáltatói jogkör gyakorlásának szabályosságát az alperesnek kellett bizonyítania (Pp. 164. § (1) bekezdés). Ebben a körben a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság értékelte teljes körűen és helyesen. A felperes indítványára kirendelt igazságügyi írásszakértőnek a megállapításával szemben - amely arra vonatkozott, hogy az aláírás nem a megjelölt személy (T. A.) aláírása - az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes nem tudott hiteltérdemlő bizonyítékot szolgáltatni a jogkört gyakorlótól származó aláírás vonatkozásában. Az alperes ugyanis csupán egy géppel írt fénymásolt - az aláírást is fénymásolatban

tartalmazó - nyilatkozatot csatolt, amely arra vonatkozott, hogy a rendkívüli felmondás aláírását T. A. saját magától származónak elismeri. A munkaügyi bíróság azt is helytállóan értékelte az alperes terhére, hogy T. A. a munkáltatói jogkör gyakorlója a többszöri idézés ellenére sem jelent meg az első fokú eljárásban. Ebből következően nem volt tőle származó - hiteltérdemlő - nyilatkozat a rendkívüli felmondásról.

Mindezeket a másodfokú bíróság nem, illetve tévesen értékelte, mivel önmagában abból, hogy a rendkívüli felmondás alá írt név a munkáltatói jogkör gyakorlója, nem következik az, miszerint az aláírás a jogosulté.

Az előbbiek szerint az elsőfokú bíróság megfelelően indokolt következtetése volt helytálló arról, hogy az alperes 2003. július 20-án kelt rendkívüli felmondásának a munkáltatói jogkör gyakorlótól származó voltát az alperes nem tudta bizonyítani, ezért a rendkívüli felmondás jogellenességére vonatkozó felülvizsgálati érvelés alapos (Mt. 74. § (2)-(3) bekezdések).

Az alaki okból jogellenes rendkívüli felmondás indokolásának vizsgálata emiatt szükségtelen volt, ezért az erre vonatkozó felülvizsgálati előadás értékelése okafogyottá vált.

A másodfokú bíróság az alperesi rendkívüli felmondás jogellenessége tekintetében levont téves következtetése miatt nem vizsgálta az összegszerűség körében és a nem vagyoni kártérítés iránti igény elutasítása miatt az elsőfokú ítélet ellen benyújtott felperesi fellebbezést.

A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság közbenső ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és megállapította, hogy az alperes 2003. július 20-án kelt rendkívüli felmondása jogellenes és a felperesnek az alperesnél fennállt munkaviszonya a Legfelsőbb Bíróság ezen közbenső ítéletével (2007. október 24-én) szűnt meg; az összegszerűség körében - a felperes fellebbezése elbírálása érdekében - a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította (Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése).

Budapest, 2007. október 24.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő